

LA REVISTA DEL PARAL·LEL, EL CARRER DE BARCELONA • LA CALLE DE BARCELONA • THE STREET OF BARCELONA

www.zona-sec.cat

Alèxia Pascual

Cantant i actriu

Serà la Blanca del 'Mar i Cel' de Dagoll Dagom que s'estrena aquest setembre al Teatre Victòria (pàg. 8)

Històries del Paral·lel

Can Fanga, la ciutat del fang (pàg. 4)

La Mercè

Festa Major (pàg. 6)

El conte del mes

Matar la mort (pàg. 14)

Foto: David Ruano / Dagoll Dagom

JOYERIA BARC & EXCHANGE
JOYAS QUE HABLEN POR TI & CAMBIO DE DIVISAS

40%

Máxima Tasación

"Taller de Joyería y Compostura de Oro"
Especialistas en reparación y creación de piezas únicas

- Oro
- Brillante
- Plata
- Monedas
- Relojes de 1ra marca
- Reparación de relojes
- Cambios de pila, pulseras máquina

"Distribuidores de lentes de alta gama"

930 610 000
JOYERIA BARC, ORO
JOYERIA BARC

APUESTAS DEPORTIVAS

MINI CASINO

ABIERTO TODOS LOS DÍAS DE
9,00 A 4,00 DE LA MADRUGADA

APOLO

NOU DE LA RAMBLA, 109-111 • PARAL·LEL, 61
TEL. 93 329 01 28

Sumari

- Editorial pàg. 3
- Històries del Paral·lel pàg. 4
- Festa Major Mercè 2024 pàg. 6
- L'Entrevista pàg. 8
- La foto retro pàg. 10
- Curiositats de l'economia pàg. 11
- Cartellera de teatre pàg. 12
- Bandera de Sta. Eulàlia pàg. 13
- El conte del mes pàg. 14

Editorial

La gran enganyifa

Ho sap tothom. Tots els catalans. Des dels que acaben de néixer fins els avis més avis. Ens enganyaran, us enganyaran. Són uns experts i se n'enfoten de nosaltres. El presi Illa i l'altre de Madrid ho saben perfectament perquè és la seva manera de fer. El presi d'aquí era un defensor del 155 i el d'allà també. Han enganyat amb l'amnistia i amb el que faci falta, el que no s'entén és que hi hagi polítics d'aquí que s'empassin que compliran amb el que prometen. Amb això del Concert (?) Econòmic Solidari ja es veu que només amb la paraula solidari ja te l'han clavat, amb la paraula concert ja ni s'ho plantegen. Ho sap tothom que és una enganyifa. Tant els d'ERC, dels Comuns (que encara pensen que Espanya canviarà), de Junts, de Vox, del PP, de l'Orriols, de la CUP o del PSOE-PSC, tots saben que és un engany. Ho sap tothom. Com es pot ser tan beneït de pactar una cosa així a canvi del que s'ha fet. Ens engayaran, us engayaran, ho han fet sempre, és gent sense paraula. Això ja ve dels temps de Felip III (es recomana la lectura de *La rebelión de los catalanes*, de John H. Elliott). L'enganyifa ve de lluny. El castellà vol manar, però el problema és que no sap manar. No n'ha sapigut mai. N'hi ha prou d'escoltar els estirabots i extravagàncies de la fruta de Madrid. Gent d'una gran mala bava i adorats per un gran nombre d'ignorants. Tots units per la mania que tenen envers Catalunya. Ho deia un parlamentari a la Primera República: "*Aquí lo que pasa es que a los gallegos se les tiene lástima, a los vascos se les respeta i a los catalanes se les odia*". Hi ha coses que no canvien. Arriba el gran parany, aviam què passa... *Tomen asiento!*

redpiso
Servicios Inmobiliarios

Nos ocupamos de todo el proceso de venta de tu vivienda

LLÁMANOS... VALORACIONES GRATUITAS

REDPISO ESTUDIO NUEVO SANT ANTONI
C/ Calàbria n°16, Tienda 1
Tel. 664 689 452 / 93 611 23 80 / santantoni@redpiso.es

Edita: Gràfiques Sertsem, SL • **Dipòsit Legal:** B-7596/2012 • **Tirada:** 5.000 exemplars
Carrer Tamarit, 134, 2n, 2a • 08015 Barcelona • Telèfons: **699 73 97 79** / 93 451 12 92

E-mail: paralleloh@hotmail.com • **www.zona-sec.cat** • **Direcció:** Enric Mestres

Redacció: David García Mateu, Lourdes Tasies, Enric Mestres • **Xarxes:** Lourdes Tasies, Elisenda Mestres

Col·laboradors: Enric H. March, Víctor Carbonell, Paco Pàmies, Xavier Theros, Isaac Cortés,

Josep Maria Torremorell, Roberto Román • **Fotografia:** Redacció • **Maquetació:** Enric Mestres (GSSL)

PUBLICITAT: Lourdes: **622 75 13 22** / Enric: **699 73 97 79**

paralleloh@hotmail.com / Francisco Rojo: **616 25 63 43** (de 17 a 24h)

PARAL·LEL OH! No es fa responsable de les opinions publicades en aquesta revista.

Aquesta publicació forma part de:

Històries del Paral·lel

Can Fanga, quan Barcelona era la ciutat del fang

El setmanari satíric 'L'Esquella de la Torratxa' va ser l'inventor del popular terme de Can Fanga

El carrer Fontanella va ser, l'any 1907, el primer a tenir el panot de flor tant característic de la ciutat

De tots els malnoms que ha rebut Barcelona al llarg de la seva història, segurament el de Can Fanga és encara avui el més popular. Aquesta expressió, molt habitual a les comarques gironines per referir-se despectivament a la capital, tindria el seu origen en la urbanització de l'Eixample, quan els carrers estaven sense pavimentar i s'enfangaven els dies de pluja.

De les llambordes de fusta al macadam

L'Eixample es va començar a urbanitzar l'any 1860, però els seus carrers trigarien dècades a deixar de ser de terra. Segons Danae Esparza, autora del llibre *Barcelona a ras de suelo*, el motiu era la dificultat a l'hora de trobar el paviment més adient, un debat que es va perllongar durant anys. Ben aviat es va comprovar que la pedra sorrenca de Montjuïc, utilitzada per empedrar els carrers de la ciutat vella, no donava bons resultats. L'Ajuntament va buscar alternatives amb materials diversos. Fins i tot es van importar pedres estrangeres, una solució molt cara per generalitzar-la.

Tampoc van ser satisfactòries les proves amb l'asfalt natural o betum. En algunes zones, com la ronda Sant Pere i el carrer Pelai, fins i tot es va experimentar

Portada de 'L'Esquella de la Torratxa' del 23 de gener de 1903, considerada l'origen del malnom Can Fanga

amb paviments de fusta, molt criticats pel seu caràcter lliscant. Finalment, als carrers de l'Eixample s'acabaria optant pel ferm de macadam. Aquest paviment, inventat l'any 1816 per l'escocès John Loudon McAdam –a qui deu el seu nom– es feia a partir de pedres matxucades. El macadam era un sistema força popular al segle XIX, ja que era ràpid i econòmic. En contrapartida, aixecava molta pols, especialment a l'estiu, i s'enfangava a l'hivern quan plovia. Per facilitar l'encreuament als vianants els dies de pluja, a partir de 1882, als carrers amb macadam s'hi van començar a instal·lar passos de vianants empedrats.

Els primer panots

Pel que fa a les voreres, eren els propietaris els encarregats de pavimentar-les davant dels seus edificis, però només una franja de 2,5 metres. A la resta de la vorera, fins a la calçada, es deixava la terra sense pavimentar, en vista a plantar-hi arbres. Cada propietari triava el paviment que volia (asfalt, pedra...) d'entre els materials permesos. Les llosetes quadrades de ciment hidràulic acabarien sent les més habituals pel bon resultat i el preu econòmic. Avui les coneixem com a panots, per influència del francès *panneau*.

Un altre factor que va endarrerir la pavimentació de l'Eixample va ser que s'esperava a la construcció del clavegueram i altres serveis subterranis que no es farien fins que s'hagués edificat la major part del carrer.

L'Eixample de 1903

L'any 1903, quatre dècades després de l'inici de la urbanització de l'Eixample, la gran majoria dels carrers estaven simplement esplanats. Només unes poques vies

principals, com la rambla Catalunya, la Gran Via, el passeig de Gràcia o el de Sant Joan, estaven pavimentades amb ferm de macadam. Fora de la ciutat vella, l'empedrat amb llambordes tenia una presència testimonial en alguns trams dels carrers Balmes, Provença o Tamarit.

Pel que fa a les voreres, que eren responsabilitat dels propietaris, un 75% estaven sense pavimentar, eren esplanades amb sorra. En aquestes condicions, és fàcil imaginar que si queien quatre gotes l'Eixample s'omplia de fang. Quan les pluges eren torrencials, el deficitari sistema de clavegueram convertia la ciutat en una piscina. La plaça Catalunya es va inundar en diverses ocasions.

L'origen de Can Fanga

La premsa de finals del segle XIX i principis del XX anava plena sobre el problema del fang. No només pels inconvenients que provocava i pels problemes higiènics que comportava, també es criticava la mala imatge que projectava una ciutat que volia ser un referent. La qüestió del fang també va ser un filó per a la premsa satírica, especialment al setmanari *L'Esquella de la Torratxa*, on el 1889 ja apareixien caricatures. És en aquesta publicació, de fet, on hauria nascut l'apel·latiu de Can Fanga. Segons el periodista Josep Maria Cadena, l'origen del malnom es troba a *L'Esquella de la Torratxa* del 23 de gener de 1903. Aquest número duia en portada una vinyeta de Llorenç Brunet, titulada *La ciutat del fang*. Al dibuix, hi apareix un matrimoni ben mudat, aparentment forasters, que camina sobre xancre enmig d'una ciutat embassada. Una dona, amb els peus al fang, els dona la benvinguda al crit d'*Això és Barcelona!* A l'interior hi apareixien altres vinyetes i textos satírics sobre el fangar en què es convertia l'Eixample quan plovia.

Panots per acabar amb el fang

L'any 1906 la Comissió de l'Eixample va decidir acabar amb el mal estat de les voreres, obligant a pavimentar-les en tota la seva amplada. Alhora, es va unificar el mètode de pavimentació, imposant els panots de ciment hidràulic, amb cinc dissenys diferents. El novembre de

1874. La Gran Via de les Corts Catalanes

1907 es van inaugurar les noves voreres al carrer Fontanella, les primeres que seguien els nous criteris, és a dir, pavimentades amb panots, concretament amb el model de la flor. És el primer carrer on es té constància de l'ús d'aquest disseny que ha esdevingut icònic.

El continu increment del trànsit i l'aparició dels vehicles de motor acabarien portant a l'abandonament del macadam, en favor dels empedrats. Tot i això, l'any 1914 només el 43% dels carrers de l'Eixample estaven pavimentats amb llambordes. El 21% de les calçades estaven afermades o amb macadam i el 29% només estaven esplanades, sense pavimentar. Finalment, el 7% estaven enquitranades. Fins als anys trenta Barcelona continuaria sent Can Fanga. **HISTÒRIES DE BARCELONA**

NACHO

Pintor Decoratiu

PINTOR DE BARRI · INTERIORS · EXTERIORS · TRACTAMENTS DE FUSTA
MOBILIARI · DECORACIÓ · ALTA DECORACIÓ · ESTUCATS
NACHO GUILERA DE RIQUER · 687 38 05 58

Mercè 2024: dates, festes, concerts i piromusical

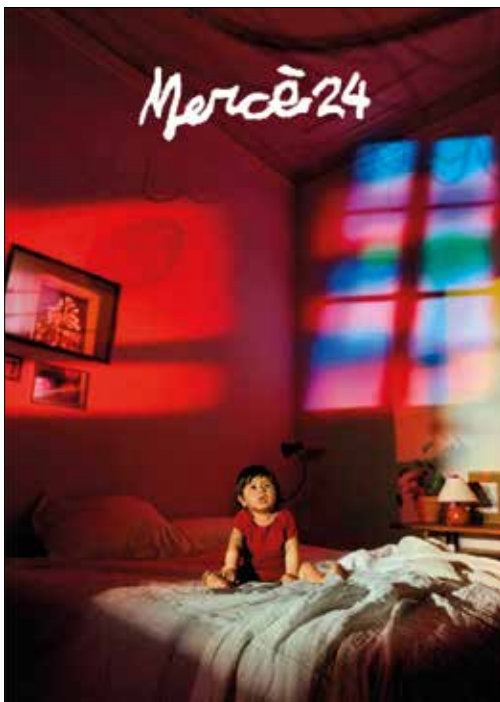
La festa se celebrarà del 20 al 24 de setembre, la pregonera serà Carme Solé Vendrell i la ciutat convidada és Casablanca

Un any més, Barcelona es prepara per celebrar la Mercè, la seva Festa Major en honor a la Verge de la Mercè, una de les dues patrones. La festivitat se celebrarà entre el 20 i el 24 de setembre, i la ciutat ja s'està preparant per acollir totes les activitats que hi ha programades: concerts, espectacles de cultura popular, tallers per a tota la família, competicions esportives...

La Mercè 2024 continuarà conservant alguns dels seus actes tradicionals, com ara el piromusical, la cursa de la Mercè i el pregó, que donarà el toc d'inici als dies de festa. Tot i això, també hi ha algunes novetats i canvis, des del nou escenari de la plaça Catalunya fins al polèmic cartell d'aquest any.

Carme Solé, pregonera de la Mercè 2024

La il·lustradora Carme Solé Vendrell serà la pregonera de la Festa Major de Barcelona. És il·lustradora, pintora i esculptora i viu i treballa a Barcelona. Va estudiar pintura a l'Escola Massana de Barcelona i ha il·lustrat més de 900

El cartell d'enguany té la seva versió en vídeo

títols. Carme Solé ha avançat que al seu pregó farà menció de la mirada dels més petits. Per cert, ella va ser qui va crear la gegantona Laia, que està basada en el dibuix que va fer per al cartell de les Festes de Santa Eulàlia de l'any 1998.

La lectura del pregó, el divendres 20 de setembre al Saló de Cent, obrirà una intensa programació festiva de música, arts de carrer i cultura popular que s'allargarà fins al dimarts 24 de setembre.

Casablanca, la ciutat convidada

Aquest any, les festes de la Mercè ofereixen una oportunitat única per submergir-se en la vibrant cultura marroquina. Barcelona acollirà Casablanca com a ciutat convidada, brindant als barcelonins i visitants una mostra de la música, la dansa, el circ i les arts visuals d'una de les principals metròpolis del Marroc.

Aquesta col·laboració permetrà gaudir a tothom de la creació artística originària de Casablanca com

CERVESES VINS VERMUTS

BAR CALDERS

C/PARLAMENT 25 SANT ANTONI BARCELONA

  soyma
SERRALLERIA

C/ Parlament, 35 – Barcelona 08015
93 441 08 66 ☎ 93 443 99 77

URGENCIAS 629 31 65 11

de les obres d'artistes d'origen marroquí establerts a Barcelona, una ciutat amb prop de 16.000 persones empadronades a la ciutat.

Des del 2007, La Mercè ha convidat diverses ciutats del món per enriquir la seva programació cultural

Des del 2007, La Mercè ha convidat diverses ciutats del món per enriquir la seva programació cultural. Algunes de les ciutats convidades en anys anteriors inclouen Medellín, Quito, Istanbul, Dakar, Sant Petersburg, Montreal, Viena, Estocolm, Buenos Aires, París, Reykjavík, Lisboa, Beirut, l'Havana, Roma i Kiïv.

Cartell de la Mercè 2024 (i vídeo)

El cartell de les festes d'aquest any té com a base el format audiovisual, del qual parteixen les diferents declinacions de l'obra gràfica. El concepte artístic vol reflectir la Festa Major i la gran influència que té a la ciutat i els seus habitants. L'autoria és de la productora

CANADA (autors de videoclips de Dua Lipa, Coldplay i Rosalía) i proposa una mirada a la Mercè des del punt de vista d'algú que la veu per primer cop, un nen petit.

Música: espais i escenaris

Aquest any, les festes de la Mercè arriben amb algunes novetats pel que fa als espais, però també es mantenen diversos estrenats a la passada edició. La gran novetat en relació amb els concerts de La Mercè és el nou escenari del Barcelona Acció Musical (BAM) a la Plaça Catalunya. El BAM també es podrà gaudir al recuperat escenari de la Plaça Reial, a la Rambla del Raval, a l'Antiga Fàbrica Estrella Damm, a la Fabra i Coats i a la Plaça Can Fabra.

Pel que fa a la programació de Música Mercè, es mantenen els escenaris de l'any passat, entre ells el carrer Menéndez i Pelayo, a les Corts, novetat de l'edició 2023, i espais tan emblemàtics com el Teatre Grec, els Jardins Pla i Armengol, Plaça Major de Nou Barris, Avinguda de la Catedral, Plaça Sant Jaume, platja del Bogatell i Avinguda Maria Cristina, que acollirà el tradicional piromusical.

REDACCIÓ (Font: betevé-BCN secreta)

L'entrevista

Alèxia Pascual

(Cantant i actriu)

“Soc més que la noia que cantava a ‘Eufòria’”

L'actriu i cantant catalana Alèxia Pascual Mèlich (Constantí, 2001) viu un estiu intens preparant el seu paper protagonista en el retorn del musical ‘Mar i Cel’, l'obra d'Àngel Guimerà, que s'estrenarà el 14 de setembre al Teatre Victòria. Amb 23 anys i formació en art dramàtic, dansa i cant, Pascual ha captat el públic des de la seva participació en el programa musical de televisió ‘Eufòria’. Ara fa front a un dels majors reptes de la seva carrera artística: interpretar a la Blanca.

Com va néixer el teu amor pel món de la interpretació?

No puc precisar amb exactitud quan va començar. D'ençà que tinc memòria he estat immersa en el món de l'expressió artística. Quan era petita, l'art era una part natural de la meua vida; cantava i ballava de manera espontània i amb gran entusiasme.

Recordes com va ser la primera vegada que vas pujar a un escenari?

Els meus inicis es remunten a la infància, quan vaig començar a participar en les representacions dels Pastorets. Amb només un any vaig interpretar el paper del nen Jesús. Des de ben petita, pujar a l'escenari ha estat una experiència que em resultava natural i instintiva. No obstant això, no va ser fins als 13 anys que vaig començar a adonar-me realment del valor i la profunditat del que feia. A partir d'aquell moment, vaig començar a entendre que la meua passió per l'art era molt més que una simple afició; era una part essencial de qui soc.

Has pujat a grans escenaris, com per exemple el

Foto: David Ruano / Dagoll Dagom

Alèxia Pascual, protagonista a ‘Mar i Cel’

Palau Sant Jordi. Com gestiones els nervis?

Passa el temps i, encara avui, em poso nerviosa abans de cada actuació. Crec que aquest nerviosisme és un senyal positiu perquè reflecteix el valor que dono a la meua feina. Sovint, moments abans de pujar a l'escenari, sento una forta temptació de fugir. En qüestió de segons, es desfermen molts dubtes a la meua ment: què passarà? Com serà la meua actuació? Com reaccionarà el públic davant el que faré? Aquestes inquietuds, malgrat la seva intensitat, formen part del procés creatiu i em recorden la importància que té per a mi cada moment sobre l'escenari.

Tens alguna por?

No, perquè si et concentres en possibles resultats negatius, és més probable que acabin succeint. Aquest és un dels grans reptes per als artistes: la nostra ment tendeix a generar por i inseguretats amb molta facilitat. Hem de ser conscients d'això i intentar gestionar-ho de manera constructiva. Sempre hi haurà imprevistos i situacions inesperades sobre l'escenari. Malgrat això, com a actors, hi ha una pressió addicional perquè sovint se'ns percep com si no poguéssim equivocar-nos.

Com va arribar l'oportunitat de ser protagonista de ‘Mar i Cel’?

El darrer desembre, vaig participar en el càsting. Havia esperat amb molta il·lusió i paciència durant mesos, i quan finalment em van comunicar que havia estat seleccionada per representar el paper de la

Blanca, vaig respirar amb un profund alleujament. El primer assaig va ser un moment molt emotiu per a tots nosaltres; vam acabar plorant, jo inclosa. En el meu cas, les llàgrimes eren una manifestació de la incredulitat i l'emoció de veure el meu somni convertit en realitat. No podia creure que aquell moment tan desitjat finalment hagués arribat.

Interpretes a la Blanca, la protagonista. Com la definiries?

És una lluitadora perquè sempre persisteix en defensar les seves idees fins al final. És valenta i forta... Si la Blanca visqués en el segle XXI, sens dubte seria una gran feminista.

“És valenta i forta... Si la Blanca visqués en el segle XXI, sens dubte seria una gran feminista”

“...fins i tot abans que em seleccionessin, ja estava perfeccionant l'estil de cant que es necessita per a ‘Mar i Cel’”

‘Mar i Cel’ és una obra molt completa. Com us heu preparat físicament?

Hem de mantenir-nos en forma. L'obra gira al voltant d'un vaixell en constant moviment (pujar i baixar escales, accedir a trampilles, enfrontar-nos a situacions difícils) i passen moltes coses. Per aquest motiu, necessitem un cos ben preparat. Durant els primers dies, ens van preparar físicament, també disposem d'un gimnàs, i fins i tot hem assistit a xerrades sobre nutrició per garantir un estat òptim.

Respecte la preparació, què és el més difícil?

En el meu cas, considero que el més complex és mantenir un bon nivell vocal. Vocalment, he treballat intensament. Des dels càstings, i fins i tot abans que em seleccionessin, ja estava perfeccionant l'estil de cant que es necessita per a *Mar i Cel*.

Parlant de música, vas ser part del programa de televisió ‘Eufòria’...

Sí, i estic molt agraïda per l'experiència, però no la vaig gaudir completament perquè sentia molta pressió. Hi havia moments que em vaig sentir perduda i tenia ansietat. Tornaria a repetir l'experiència, però com en tot, hi ha parts bones i dolentes. Tothom em relaciona amb el programa. Però soc més que la noia que cantava a *Eufòria*. He estudiat arts escèniques, i per a mi, la meua “religió” és la formació contínua.

Podries escollir entre la música o la interpretació?

No (riu). Només tinc 23 anys i estic en un moment d'aprenentatge. Vaig estudiar a l'Institut del Teatre perquè volia ser actriu. D'altra banda, cantar, per a mi, era un complement; de fet, abans no m'ho havia plantejat. Em considero actriu, encara que adoro cantar, però per a mi és només un complement.

I la família, què diu? Et donen suport?

La meua àvia Montserrat és la meua major fan. Veure el que faig li dona anys de vida. Dedicar-me a aquest món no és fàcil perquè he perdut gent pel camí. Però ho accepto. No he tingut una joventut com la d'altres joves perquè sempre he estat molt disciplinada. **LOURDES TASIES**

Dagoll Dagom fa 50 anys i plega amb el millor ‘Mar i Cel’

visiteu
la web
del ZS

ZONA SEC

www.zona-sec.cat

el diari
del
Poble-sec

La foto retro (La Mercè de 1902)

La primera festa de la Mercè es va celebrar l'any 1871. Els anys següents, les epidèmies i les guerres van impedir que les festes es fessin amb regularitat, deixant-se de celebrar a partir de 1883. Fins al 1902, quan la Mercè va ressorgir gràcies a l'impuls dels regidors catalanistes conservadors que hi havia en aquell moment a l'Ajuntament de Barcelona, especialment Francesc Cambó i Josep Puig i Cadafalch. El somni de Cambó era convertir la Mercè en la gran Festa Major de Catalunya. Amb aquest objectiu, va dissenyar un ambiciós programa d'activitats, on estava present la cultura tradicional representativa de tot el país

Un dels grans reclams d'aquelles Festes de la Mercè de 1902 va ser el concurs de guarniment de carrers. Veïns i comerciants del centre de la ciutat van engalanar els seus carrers, tal com passa actualment a les festes de Gràcia o de Sants. Alguns guarniments, influïts per la moda historicista, eren francament espectaculars. El carrer Portaferrissa, per exemple, va recrear una fortalesa, amb una gran portalada a la Rambla, que en certa manera rememorava l'antic portal de la muralla en aquell indret. En la mateixa línia, el carrer Comtal es va convertir en un castell medieval i a Nou de Rambla es va aixecar una portalada gòtica. El guanyador del concurs de guarniments va ser el carrer Ferran, que va ser engalanat amb llums artístiques dissenyades per l'arquitecte modernista Antoni Maria Gallisà, en col·laboració amb Josep Maria Jujol. Una combinació d'art i modernitat molt apreciada, però que no va acabar de reeixir. Una fallada en el subministrament elèctric va impedir encendre les més de 5.000 bombetes que havien d'il·luminar el carrer

Foto: Frederic Bordas, ARCEC

1902. Portalada medieval del carrer Portaferrissa, vista des de la Rambla

Curiositats de l'economia

Cervesa: dues alsacianes molt catalanes

Encara en ple estiu, sempre ve de gust prendre una refrescant cervesa o birra, mot aquest últim recentment incorporat al nostre diccionari normatiu. L'Estat espanyol va produir l'any passat 41,5 hectolitres de cervesa, el segon productor d'Europa després d'Alemanya, i el vuitè mundial. El sector representa l'1,3% del PIB, aporta a les arques de l'Estat 6.500 milions d'euros en impostos, i se'n consumeixen uns 58 litres per habitant i any, tot i que el turisme pot distorsionar les xifres.

La cervesa, coneguda a Barcelona des del segle XVI, no havia arrelat perquè es considerava una beguda exòtica i de sabor estrany. El *Diario Evangélico, Histórico-Político* li va dedicar un article divulgador el 1772. El mestre cerveser Felip Costa va obrir el 1806 el primer establiment on es va elaborar cervesa, però la birra no va guanyar adeptes fins el 1814, després de l'ocupació napoleònica. El 1838 l'italià Andrés Ansaldo obrí una *fàbrica-despatx* a la Rambla, davant l'església de Santa Mònica i el 1856 la ciutat tenia cinc fàbriques i consumia 5.000 ampolles diàries.

Moritz, arriba el 1851

Louis Moritz Trautmann va néixer a Pfaffenhoffen, un nom que sona a alemany, com tot a Alsàcia, ja que allà es parla una modalitat d'alemany, i va arribar a Barcelona el 1851. Gràcies als seus coneixements cervesers va trobar feina en la fàbrica del francès Ernesto Ganivet.

El 1856 comença a elaborar la seva pròpia cervesa, el 1858 adquireix la fàbrica, i el 1859 la de l'alemany Joan Maurer del Portal de Santa Madrona, inaugurada el 1837, convertint-se en un dels principals productors de Barcelona. El 1864 inaugura la nova fàbrica de la Ronda Sant Antoni, llavors la més gran de l'Estat.

Damm, fugint de la guerra

Els alemanys van ocupar Alsàcia tres vegades. A la primera, a la guerra francoprussiana, August Kuentzmann

Damm i el seu cosí Joseph Damm, fugen i s'instal·len a Barcelona. El 1876 produeixen una marca pròpia d'estil alsacià que ja porta una estrella de cinc puntes, i el 1905 Damm inaugura la fàbrica, avui seu social, al carrer Rosselló. El 1921 el símbol passa a ser la marca

amb Estrella Dorada, d'estil Pilsen, (nom que conserva fins 1991 quan passa a dir-se Estrella Damm), i el 1928 es crea l'Estrella Roja, d'estil Munic, que després de la Guerra Civil deixa de produir-se. Franco no permetia cap Estrella Roja, encara que fos només una cervesa.

Moritz tanca el 1978, però la sisena generació de la mateixa família reobre el 2004 i avui produeixen cervesa Moritz a la fàbrica de La Zaragoza a Saragossa, propietat de la família, elaborada amb aigua Font d'Or del Montseny.

JOSEP MARIA TORREMORELL (Economista)

Paddock®
MOTARD BAR CON TERRAZA
de martes a jueves de 18 a 2h
viernes y sábado de 18 a 3h • domingo de 18 a 2h
BUENA CERVEZA Y BUENA MÚSICA
Celebrando **30 años** de buenos momentos
en vuestra compañía ¡GRACIAS!
Av. Paral·lel, 92 Tel. 93 329 51 42

farmacia **Elkano70**

**DERMOCOSMÉTICA
INFANTIL
CUIDADO CAPILAR
SPD**

(Servicio Personalizado
Dosificación)

**OBERT
12 HORES**
Dilluns a Divendres 8.30-20.30
Dissabtes 9.00-14.00

Elkano, 70 (esquina Radas) - 08004 Barcelona
Tels. 93 441 60 91 / 650 48 31 57
farmaciaelkano70@gmail.com

Cartellera de Teatre al Paral·lel

TEATRE CONDAL www.teatrecondal.cat

Escape Room 2 (del 20 setembre al 13 d'octubre)

Del deporte también se sale

(del 27 de setembre al 8 de novembre)

TEATRE VICTÒRIA www.teatrevictoria.com

Mar i Cel. Dagoll Dagom (a partir del 14 de setembre)

TEATRE APOLO www.teatreapolo.com

El musical de los 80s 90s (fins al 19 d'octubre)

Paz Padilla-El humor de mi vida (del 5 al 29 setembre)

DAU AL SEC www.daualsecartesceniques.cat

Kyema (del 26 al 29 de setembre)

PARAL-LEL 62 www.paral-lel62.cat

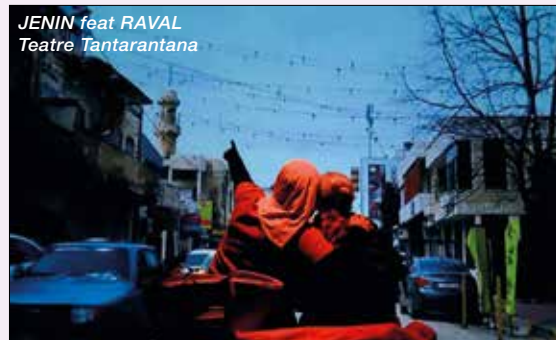
Kybba (DJ) (dissabte 7 de setembre)

Xampany i galetes (espectacle) (14 de setembre)

Mantra Fest: Awarè (Concert) (22 de setembre)

La Sotana (ràdio en directe) (dijous 26 setembre)

Santa Paciència+Baloncesto (Concert) (27 setembre)

TEATRE TANTARANTANA www.tantarantana.com

JENIN feat RAVAL (del 12 al 22 de setembre)

(in)Útil (del 19 de setembre al 6 d'octubre)

RCE
STUDIOS
106.9FM

La Ràdio Catalana de la Cultura i l'Esport

La ràdio que t'envolta

Telèfon de directe: 93 468 55 55

RCE

SE ABRE EL TELÓN, todos los viernes de 17h a 18h
en **RCE 106.9FM** y por internet: www.rce.cat

El espacio de radio **SE ABRE EL TELÓN** està dirigit i presentat per
LINO RUÍZ. Un programa especialitzat en la crítica de teatre, musical y
cine. Regalamos entradas de teatro y conciertos musicales.

Comandes a
domicili a partir
de 20 euros

☎ 682 373 355

Celler de Ronda

Vins • Licors • Caves • Cerveses Artesanes

Carrer Manso, 72 - 08015 Barcelona

E-mail: cellerderonda@gmail.com

Facebook: celler de Ronda Barcelona

**APLICACIONS
ENGINYERIA
ELECTROMÈDICA 98, S.A.**

DIAGNÒSTIC PER IMATGE
RAIGS X • VETERINÀRIA • PODOLOGIA
DENTAL • ELECTROMEDICINA

Puríssima Concepció, 7, baixos
08004 Barcelona

Tels. 93 441 91 03 - 607 574 813

E-mail: aee98sa@gmail.com

L'11 de setembre i la bandera de Santa Eulàlia

La bandera de Santa Eulàlia ha estat de sempre l'ensinya de Barcelona. De fet, hi havia dues banderes de Santa Eulàlia: la militar, la que entrava en combat, i la religiosa, la de la processó de Corpus. Possiblement datada el 1319, arran d'un privilegi concedit pel rei Jaume II a la ciutat de Barcelona, la bandera de Santa Eulàlia convocava a les armes, marxava davant la processó de Corpus o era exposada públicament per alertar que les institucions i la llibertat de la pàtria es trobaven en perill. La bandera processional mostra la patrona històrica de la ciutat i la seva característica creu, amb la qual va ser martiritzada, sobre fons carmesí entre l'escut de la ciutat i l'escut del Capítol de la Catedral de Barcelona. En la bandera de Santa Eulàlia es fonia la història del país. El 23 d'agost de 1361 aturà els francesos a Girona; el 1578 va ser plantada davant de Tortosa; el 1597, derrotà els francesos a Perpinyà; i amb ella s'aconseguí la victòria a la batalla de Montjuïc el 26 de gener de 1641.

El penó militar de Santa Eulàlia es penjà al balcó de la Casa de la Ciutat per cridar als ciutadans a les armes. Sempre presidí les mobilitzacions de la Coronela. Davant la presència d'aquest estendard cap ciutadà de bé eludia el seu compromís de defensar la ciutat fins a les últimes conseqüències.

Va acompanyar Rafael Casanova quan va ser ferit defensant la ciutat l'11 de setembre de 1714. Després de la desfeta, la bandera i el penó de Santa Eulàlia, l'ensinya del Principat, la de Sant Jordi, la dels regiments catalans i les dels gremis de la ciutat van ser requisades pels ocupants i enviades a Madrid per a exhibir-les com a trofeus de guerra. Posteriorment, Felip V, a fi d'escarmentar els catalans va manar que fossin tornades per

cremar-les públicament. Increïblement, un fragment de la bandera va ser rescatat de la destrucció i es va poder visitar a l'exposició *Fins a aconseguir-ho! El setge de 1714* al Born Centre Cultural. **ENRIC MESTRES**

11 de setembre de 1714, últim dia del penó militar de Santa Eulàlia en mans catalanes

MANZANOS

RESTAURANTE PERUANO
Cocina tradicional

PERÚ
en el
PARAL·LEL

MENÚ MEDIODÍA

Abierto de martes a sábado:
de 13 a 17 y de 20 a 24 h
Cocina de 13 a 15,30 y de 20 a 22 h

Machu Picchu

Ceviche

Pisco Sour

Comte Borrell, 6 (junto al PARAL·LEL)
Tels. 93 382 60 45 - 653 212 855

El conte del...

Matar la mort

PARAL·LEL

L'escriptor del barri, Isaac Cortés, ens ha enviat un conte on ens parla de com desfer-se d'un malparit...

Sona el timbre de la porta. Tot i l'edat, l'Amàlia té l'oïda en perfecte estat de revista i s'aixeca del sofà de dues places ubicat al davant del televisor, que emet un documental sobre la conductivitat del corrent elèctric en dimensions paral·leles. Gira el pom amb prou esma per trobar l'Anna, la infermera que ha contractat perquè li faci companyia durant tot el dia. La fa passar amb amabilitat i li ofereix un cafè.

La cafeïna excita la loquacitat de l'Amàlia que s'explica. Li diu a l'Anna que l'ha contractada perquè sap que avui, la mort la vindrà a buscar.

–Bé, la mort no, el meu difunt marit–. Es corregeix.

Li pregunta si, tal com havien quedat, ha portat el desfibril·lador.

La infermera assenteix.

–Nena, deus pensar que estic boja–.

Li diu somrient.

L'Anna calla i fa un glop curt de cafè. Està acostumada a la demència dels seus pacients, així que fa com qui sent ploure.

–Nena, podries omplir d'aigua la galleda que hi ha a la cuina i portar-la cap aquí? És per quan arribi el moment.

La infermera s'aixeca de la butaca, confosa, aprofita per endur-se les dues tasses buides, les esbandeix sota la pica i llavors compleix el desig de la vella, que s'espera asseguda al sofà.

–Tu creus que es pot matar la mort?– Pregunta l'Amàlia sobtadament.

Abans de respondre, l'Anna s'ho rumia un moment. Finalment calla, perquè no sap que contestar.

Passen l'estona al davant de la televisió, fins que l'Amàlia sent una batzegada al braç esquerre. De

seguida reconeix la força de l'estrebada, és la de l'Antonio. Sempre l'agafava així abans d'apallissar-la fins a deixar-la estabornida. Gira el cap i el veu, assegut al seu costat, amb el somriure d'un esperit malsà.

–Saps quin dia és avui?– Li pregunta el seu marit.

–Crec que sí.

–És el dia que et vaig dir que et vindria a buscar, mala puta.

Amb el braç escanyat, l'Amàlia li diu a l'Anna que ja ha arribat l'hora i que aboqui el cubell al seient de la seva esquerra.

La infermera dubta, no entén per què li demana una cosa així.

–Fes-ho, que per això et pago!

Ho fa.

–Et creus que em fotràs amb una mica d'aigua, tros de meuca?

Ella ignora les paraules del seu marit xop i s'adreça de nou a la infermera.

–Nena, connecta'm el desfibril·lador. Ara!

Tot i que creu que la seva pacient s'ha trastocat, l'Anna no deixa de comportar-se com una professional i li pren el pols, per si de cas. Després l'ausculta i detecta angoixada, indicis d'un infart de miocardi; així que posa en marxa la maquinària dels primers auxilis.

Dos elèctrodes s'aferren al pit de l'Amàlia, que és a tocar dels llimbs i sent com la mà ferma del seu marit l'estira per endur-se-la. De cua d'ull veu com l'Anna prem el botó del desfibril·lador i l'activa. La inspiració que la reviscola li retorna l'alè i despatxa l'Antonio, que se socarra entre l'olor de sofre cremat i desapareix rere una broma negra, víctima de la conductivitat elèctrica.

L'Amàlia respira tranquil·la i abraça l'Anna, per dir-li a cau d'orella, que sí, que es pot matar la mort.

ISAAC CORTÉS I DOMINGO (Instagram: @isaacid)

DESCUBRE LA NUEVA...

NOU DE LA RAMBLA 145
08004 BARCELONA
PARALLEL
M L2 L3

SALA

Plataforma

DJ
80s 90s
FUNK TIME
OLDIES ROCK
RUMBEATS
MIXMUSIC
INDIE
ETC...

ABIERTO
JUEVES · VIERNES · SÁBADOS
Y VIGILIAS DE FESTIVOS

info@salaplataforma.com

WWW.SALAPLATAFORMA.COM

La Matalasseria

MATALASSERIA TRADICIONAL CATALANA

Roser, 6 • 08004 BCN • 93 442 66 73 • lamatalasseriabcn@gmail.com

**DONA EL
MILLOR
DE TU
DONA
SANG**

Si us voleu anunciar:
Tel. 699 73 97 79
Tel. 622 75 13 22
paralleloh@hotmail.com

mac Museu
d'Arqueologia
de Catalunya

IMPERIVM

HISTÒRIES **ROMANES**

EXPOSICIÓ

**Endinsa't en
la romanitat!**

 Museu d'Arqueologia
de Catalunya

 Generalitat
de Catalunya